

URZĄD MIASTA OPOLA – BIURO URBANISTYCZNE

45-018 Opole, Pl. Wolności 7, tel. /fax: /077/ 45 11 924

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„ŚRÓDMIEŚCIE IVd” W OPOLU**

mgr Anna Caputa

dr inż. Magdalena Śliwa

Opole, październik 2016

Spis treści:

1. WSTĘP	3
1.1. Podstawa formalno-prawna	3
1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami	3
1.3. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach	5
1.4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu	7
1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	8
2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	8
2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu	8
2.2. Stan środowiska na obszarze opracowania	11
2.3. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu	14
3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	14
3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu	14
3.2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	15
3.3. Docelowy sposób zagospodarowania obszaru objętego projektem planu	15
3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań	19
3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko	22
4. ŁAGODZENIE I ADAPTACJA ZAPISÓW PLANU DO ZMIAN KLIMATU	24
4.1. Łagodzenie zmian klimatu	24
4.2. Adaptacja do zmian klimatu	24
5. ZAKOŃCZENIE	25
5.1. Wnioski	25
5.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	26
5.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy	27
5.4. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy	27

Załącznik 1 Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem

Załącznik 2 Istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu mpzp

Załącznik 3 Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu mpzp

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XX/360/15 Rady Miasta Opola z dnia 29 grudnia 2015 r. Plan opracowywany jest zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w zakresie ustalonym przez Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Sporządzenie prognozy jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353), zgodnie, z którą przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu.

Zakres przedmiotowy prognozy został dostosowany do skali planu oraz stopnia jego szczegółowości i precyzji jego ustaleń. Jest on zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu składa się z części tekstowej (w postaci kart terenu) oraz części rysunkowej. Każda karta terenu zawiera informacje o możliwych przeznaczeniach terenu; zasadach kształtowania zabudowy i wskaźnikach urbanistycznych, które określają sposób kształtowania zabudowy, poprzez wyznaczenie linii zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, liczby kondygnacji, określenie wskaźnika intensywności zabudowy; zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego; zasadach ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i kultury współczesnej; zasadach ochrony i kształtowania ładu przestrzennego; zasadach obsługi komunikacyjnej, gdzie zawarte są informacje o dostępności komunikacyjnej terenu, sposobu realizacji miejsc postojowych itp.; zasadach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury, w tym sposobu zaopatrzenia w wodę, odbioru ścieków, odprowadzania wód opadowych, zaopatrzenia w gaz, energię ciepłą, energię elektryczną, gospodarki odpadami; zasadach i warunkach scalania i podziału nieruchomości, czyli minimalnych powierzchniach wydzielanych działek, szerokości frontów itd.; tymczasowym sposobie użytkowania, a także wysokość stawki procentowej, która jest podstawą do naliczania renty planistycznej.

Przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego na analizowanym obszarze uzasadnia obowiązek opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustanowiony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola.

Postępowania administracyjne dotyczące zagospodarowania terenu prowadzone są w oparciu o przepisy rozdziału V ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. nr 788). Ze względu na obowiązek opracowania planu, wynikający z ustaleń Studium, postępowania ws. ustalenia warunków zabudowy są zawieszane do czasu opracowania planu zgodnie z art. 62 ust.2.

Analizowany teren położony jest na obszarze, dla którego podjęto już Uchwałę nr LIV/601/05 Rady Miasta Opoli z dnia 17 listopada 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IV” w Opolu. Plan nie został jednak do tej pory uchwalony. Ze względu na złożone uwagi oraz liczne konflikty społeczne wyrażone podczas wyłożenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IV” w Opolu do publicznego wglądu, zdecydowano o podziale obszaru na mniejsze fragmenty opracowań (Ilustracja 1).

Ilustracja 1 Fragment mapy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Opolu – obowiązujące (kolor czerwony) i opracowywane (kolor zielony), zmieniane (pasy czerwono-zielone)

Źródło: <http://www.bip.um.opole.pl>

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opoli, w którym cały teren opracowania położony jest w obszarze 3 UM - Śródmieście. Obszar ten przewiduje m.in. następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego (Ilustracja 2):

- strefa usługowo - mieszkaniowa,
- obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m²,

Jednocześnie w Studium określono obowiązujące zakazy, które dotyczą lokalizacji usług z zakresu obsługi komunikacji, handlu hurtowego, hipermarketów i sklepów dyskontowych w formie hal, funkcji przemysłowych baz i składów, inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko, zabudowy wyższej niż 25 m oraz lokalizacji i rozbudowy wolnostojących garaży jednokondygnacyjnych, budynków gospodarczych i kiosków.

Ilustracja 2 Fragment mapy Kierunki zagospodarowania przestrzennego (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola)

Źródło: <http://www.bip.um.opole.pl>

1.3. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach

W celu opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska na podstawie następujących dokumentów:

- Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla miasta Opola (2005),
- Inwentaryzacji przyrodniczej miasta Opole (2012),
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola (Uchwała nr LXXI/745/10 Rady Miasta Opola z dnia 26 sierpnia 2010 r.),
- Uchwały nr XX/360/15 Rady Miasta Opola z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu,
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Opola na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 (2012),
- Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla miasta Opola na lata 2013-2018 z perspektywą na lata 2019-2020 (2013),
- Mapa akustyczna dla miasta Opola (2012),
- Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Opola (2010),
- Ortofotomapy Opola wykonanej w 2015,
- Ocena wyników pomiarów monitoringowych pól elektromagnetycznych za rok 2015, WIOŚ Opole,
- Ocena jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2015, WIOŚ Opole 2016
- Wyniki pomiarów uzyskanych w 2015 roku na stacjach pomiarowych monitoringu jakości powietrza w województwie opolskim, WIOŚ Opole 2016

Podstawową metodą badawczą była również wizja terenu objętego granicami planu, na podstawie, której wykonano inwentaryzację urbanistyczną z uwzględnieniem istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego. Korzystając z dostępnych opracowań, danych WIOŚ w Opolu (pomiar zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych, stan jakości wód powierzchniowych

i podziemnych), analizowano stan środowiska pod kątem jego problemów. Analizując projektowane przeznaczenie terenu zadano sobie następujące pytania, które wspomogły proces powstawania dokumentu: czy kierunki i formy zagospodarowania przestrzennego wskazane do realizacji w planie mogą powodować znaczące negatywne skutki dla poszczególnych komponentów środowiska i ludzi, jeśli tak to, jakie; czy jest to najlepsze, najbardziej racjonalne zagospodarowanie terenu w tej części miasta; jak te zmiany wpłyną na środowisko i ludzi?

Porównując proponowane w planie funkcje terenu i sposób jego zagospodarowania z analizą stanu środowiska, posłużono się, zmodyfikowaną na potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, **metodą oceny wpływu zamierzonej inwestycji na środowisko**. Według literatury przedmiotu, po raz pierwszy, metoda ta została wykorzystana przez Kaufmana w poszukiwaniu rozwiązań oceniających wpływ ludzkiej działalności na środowisko. Jej głównym celem jest wykrycie we wczesnym stadium potencjalnego zagrożenia, jakie może stanowić proponowana inwestycja. W macierzy zaproponowanej w niniejszej prognozie (Tabela 2), oceniano wpływ wszystkich projektowanych przeznaczeń terenu na poszczególne komponenty środowiska tj. powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, faunę i florę, formy chronione, krajobraz, ludzi, zabytki i dobra materialne, powiązania zewnętrzne.

Poszczególnym oddziaływaniom przyporządkowano wagi w skali **od 3 do -3**, gdzie interpretacja jest następująca:

- **waga 3** – oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska,
- **waga 2** – oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga 1** – oddziaływanie korzystne niepowodujące zmian w środowisku,
- **waga 0** – oddziaływanie obojętne,
- **waga -1** – oddziaływanie niekorzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku,
- **waga -2** – oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga -3** – oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska.

Suma wszystkich wag pozwala określić:

- które ustalenia planu cechują się korzystnym, obojętnym lub negatywnym oddziaływaniem na środowisko,
- które komponenty środowiska są najbardziej narażone na korzystne bądź negatywne oddziaływania, a na które brak jakiegokolwiek oddziaływania,
- jaki jest ogólny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko.

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska skonstruowano tabelę (Tabela 3), w której oceniano, czy jest to oddziaływanie:

- pozytywne/obojętne/negatywne,
- chwilowe/stałe,
- krótkoterminowe/długoterminowe,
- bezpośrednie/pośrednie.

Jeśli z Tabeli 2 wynikało, że wpływ ustaleń planu jest obojętny, to w Tabeli 3 nie było możliwości jego dalszej analizy.

W oparciu o dostępną wiedzę dokonano analizy wprowadzanych ustaleń planu pod kątem ich oddziaływań na środowisko, przy założeniu, że zawarte w projekcie planu ustalenia zostaną docelowo zrealizowane. Prognoza powstawała przy równoległym konstruowaniu zapisów planu, w taki sposób, aby wyeliminować rozwiązania, które stanowiłyby zagrożenie dla środowiska i ludzi.

1.4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu

Analiza skutków realizacji postanowień projektu planu miejscowego wraz z oceną aktualności planu jest przeprowadzana zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku. Stosownie do tych zapisów Prezydent przekazuje Radzie Miasta wyniki analiz po uzyskaniu opinii gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady.

Monitorowanie skutków wdrożenia kierunków i form zagospodarowania proponowanych w miejscowym planie jest skomplikowanym procesem, szczególnie w krótkim przedziale czasowym, gdyż dopiero w dłuższej perspektywie mogą być zauważalne zmiany w zagospodarowaniu. Narzędziami, przydatnymi w tej analizie powinny być:

- wskaźniki dotyczące zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni,
- liczba wydawanych pozwoleń na budowę obiektów o różnym przeznaczeniu,
- obrót gruntami (powierzchnia gruntów, które zmieniają właściciela),
- liczba nowych budynków i obiektów,
- liczba obiektów zbudowanych nielegalnie i skuteczność ich likwidacji.

Pojawienie się jakichkolwiek niezgodności powinno skutkować podjęciem stosownych działań mających na celu wyegzekwowanie od właścicieli lub zarządców uciążliwych obiektów oraz dostosowanie się do norm środowiskowych. Ponadto monitoring prowadzony będzie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w Opolu funkcję tę pełni WIOŚ, który wyniki prezentuje corocznie w ogólnodostępnym Raporcie o stanie środowiska.

Zgodnie z wymogiem art. 55 ust. 3 pkt. 5 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, po uchwaleniu planu dołącza się do niego pisemne podsumowanie zawierające m.in. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. W przedmiotowym planie proponuje się objąć monitoringiem komponenty środowiska wyszczególnione w Tabeli 1.

Tabela 1 Komponenty środowiska proponowane do objęcia monitoringiem

lp.	komponent środowiska/przedmiot analiz	metoda/źródła informacji	częstotliwość
1.	powierzchnia biologicznie czynna, stan zieleni	mapa pokrycia terenu (ortofotomapy, szczególnie wykonane w podczerwieni)	co 5 lat
2.	klimat akustyczny	mapy hałasu, pomiary hałasu	co 5 lat

3.	realizacja obiektów budowlanych w zgodzie z zapisami planu miejscowego	nadzór budowlany, analiza ortofotomapy	corocznie
----	--	--	-----------

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie implikować transgranicznych oddziaływań na środowisko, ponieważ Opole leży w odległości około 50 km, od najbliższej granicy państwa z Republiką Czeską, a skala przedsięwzięcia związana z realizacją ustaleń projektowanego miejscowego planu będzie miała charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć także zamknie się w granicach gminy.

2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu

Położenie

Analizowany obszar stanowi kwartał śródmiejskiej zabudowy Opola (Ilustracja 3). Teren jest w całości zurbanizowany i dominuje tu funkcja mieszkaniowo-usługowa. Znaczną część terenu stanowią usługi oświaty z towarzyszącymi im obiektami sportowymi, oraz usługi handlu i administracji. Istniejącą zabudowę charakteryzują wysokie wartości kulturowe, część obiektów ujętych jest w gminnej ewidencji zabytków. Wewnątrz kwartału, w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, znajduje się wiele obiektów dysharmonijnych: gospodarczych, garażowych itp., które wymagają uporządkowania.

Granice analizowanego terenu stanowią:

- od północy: ulica Targowa,
- od zachodu: ulica W. Reymonta,
- od wschodu: ulica S. Dubois,
- od południa: ulica 1 Maja,

Ilustracja 3 Obszar objęty projektem planu

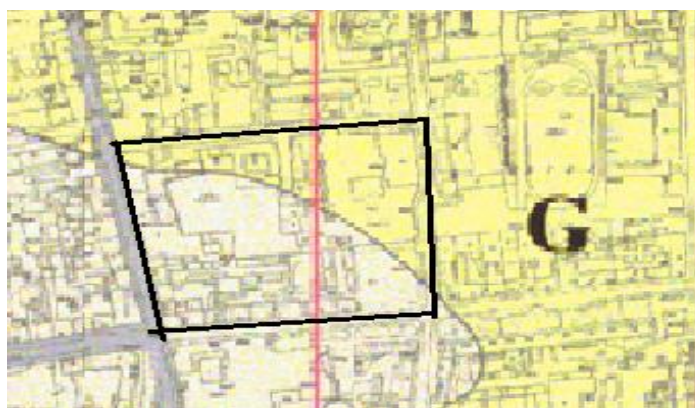
Źródło: Ortofotomapa Opola z września 2015 r.

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski według J. Kondrackiego teren opracowania położony jest w obrębie podprowincji Niziny Środkowopolskiej, w makroregionie Niziny Śląskiej, w obrębie mezoregionu Równiny Niemodlińskiej. Zgodnie z topologią krajobrazów naturalnych tego samego autora, analizowany rejon zalicza się do krajobrazów nizinnych, charakterystycznych dla den dolinnych wykształconych w obrębie dolin i równin akumulacyjnych, równinnych, z płytko występującymi wodami gruntowymi, z dominacją gleb napływowych – madowych – oraz roślinnością potencjalną łąk środkowoeuropejskich.

Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna

Teren opracowania w całości położony jest w obrębie Garbu Groszowicko – Opolskiego o rzeźbie strukturalnej, uwarunkowanej starszym podłożem. Stanowi on łagodne wyniesienie o charakterze ostańcowym, zbudowane z margli i wapieni kredowych. Jednostka ta tworzy formę wierzchowinową płaską, lekko falistą, opadającą w kierunku zachodnim (Ilustracja 4):

Ilustracja 4 Ukształtowanie terenu

Źródło: Fragment mapy rzeźby terenu (Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe miasta Opola)

Flora i fauna

Obszar objęty projektem planu podobnie jak pozostałe obszary śródmieścia, jest silnie przekształcony w wyniku działalności człowieka, czego efektem jest degradacja i dewastacja wszystkich komponentów środowiska naturalnego. Dlatego też nie występują tu żadne formy ochrony przyrody, ani rzadkie gatunki roślin, a roślinność występująca w tej części obszaru ogranicza się do pojedynczych lub grup drzew, trawników oraz zieleńców wewnątrz kwartału.

Na obszarze projektowanego planu dominują gatunki zwierząt typowe dla obszarów zurbanizowanych. Wśród kręgowców najliczniejsze są ptaki. Miasto stanowi atrakcyjne środowisko dla ich migracji i zimowania. Najczęściej można tu, więc spotkać wróble, mazurki, kawki, jerzyki, gołębie miejskie. Grupa najbliższa człowiekowi – ssaki, ze względu na niesprzyjające warunki siedliskowe, jakie panują w śródmieściu stanowi nieliczną grupę, reprezentowaną głównie przez gryzonie: mysz domową, zaroślową, szczura śniadego, wędrownego oraz kunę domową. Inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona w 2012 roku wykazała, że na badanym terenie mogą występować również gatunki nietoperzy: nocek wąsaty, gacek brunatny i mroczek późny. Siedliska te stanowią miejsca rozrodu tych ssaków. Zgodnie z prawem polskim wszystkie gatunki nietoperzy podlegają ścisłej ochronie gatunkowej.

Gleby

Warunki glebowe na terenie miasta są dość zróżnicowane pod względem typu gleb, co wynika z uwarunkowań geologicznych, geomorfologicznych, hydrologicznych i klimatycznych. Na obszarze opracowania warstwa glebowa uległa całkowitemu przekształceniu, w związku z czym dominują gleby synantropijne.

Hydrografia

Wody powierzchniowe

Analizowany obszar, podobnie jak całe miasto stanowi zlewnię Odry, jednak przez teren opracowania nie przepływa żaden ciek wodny, a samo koryto Odry znajduje się w odległości około 1 km na południowy zachód od granicy projektowanego planu. Teren nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi ani podtopienia.

Wody podziemne

Teren opracowania to obszar występowania głównie wody w obrębie utworów skalistych turoń i cenomanu Garbu Groszowicko – Opolskiego. Wody szczelinowe występują w obrębie margli turońskich oraz w zwietrzelinach na różnych głębokościach tj. 1-5 m ppt. Woda gruntowa występuje w zwietrzelinach i skałach na głębokości poniżej 2 m ppt. Grunty zwietrzelinowe są słabo przepuszczalne. Łatwo się lasują pod wpływem wody i powietrza. Warunki takie korzystne są dla lokalizowania zabudowy. Drugi rodzaj wód gruntowych to wody w utworach przepuszczalnych, w piskach i żwirach dolin rzecznych i tarasów plejstoceniowych oraz na wysoczyźnie okalającej Garb Górno-kredowy Groszowicko – Opolski. Woda gruntowa na tego rodzaju terenach występuje w strefie głębokości 1 – 2 m ppt.

Na obszarze projektowanego planu znajdują się następujące Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- Nr 335 „Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie”, akumulujący wody triasowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-porowych. Jest to zbiornik o powierzchni 100 km² o zasięgu powierzchniowym 2050 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 50 tys. m³ na dobę,
- Nr 333 „Zbiornik Opole-Zawadzkie”, gromadzący wody triasowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-krasowych; o zasięgu terytorialnym ok. 750 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 200 tys. m³ na dobę,
- Nr 336 „Niecka Opolska”, który gromadzi wody kredowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-porowych. Powierzchnia zbiornika wynosi 138 km², a szacunkowe zasoby wynoszą 25 tys. m³ na dobę.

Klimat

Według regionalizacji klimatycznej A. Schmucka Opole zlokalizowane jest w regionie posiadającym łagodny klimat, pogoda przez większą część roku kształtowana jest pod wpływem polarnomorskich mas powietrza. Wzdłuż Olszyny mamy do czynienia z terenami o obniżonych warunkach klimatu lokalnego. Tereny te cechują się przeciętnymi warunkami usłonecznienia, gorszymi warunkami w zakresie termiki i wilgotności. Okresowo i lokalnie występuje stagnacja wychłodzonego i wilgotnego powietrza. Pozostałe obszary to tereny o korzystnych warunkach klimatu lokalnego. Charakterystyczne dla terenów płaskich i lekko falistych. Jedynie przy południowej granicy

planu występuje klimat o nieznacznie gorszych warunkach klimatu lokalnego. Cechują się gorszym usłonecznieniem, szczególnie w okresie jesienno – zimowym. Warunki wilgotnościowe jednak, ze względu na głębszy poziom zalegania wód gruntowych są korzystne.

Zasoby naturalne

Na obszarze objętym opracowaniem, zasobem naturalnym są wody podziemne sklasyfikowane w trzech Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych.

Oprócz wód podziemnych nie występują inne zasoby przyrodnicze o znaczeniu gospodarczym, a także takie, których wartość pozwalałaby na ich kwalifikację do ochrony prawnej.

Obszary i obiekty chronione

Na obszarze objętym projektem planu mogą występować gatunki nietoperzy: gacek brunatny, nocek wąsatek, mroczek późny. Wszystkie nietoperze według polskiego prawa podlegają ścisłej ochronie gatunkowej.

Walory kulturowe i zabytkowe

Cały obszar opracowania znajduje się w granicach ochrony konserwatorskiej w ramach strefy „B”. Ponadto na terenie opracowania znajdują się obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

2.2. Stan środowiska na obszarze opracowania

Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Na analizowanym obszarze nie znajduje się żaden duży zakład przemysłowy, mający znaczący wpływ na środowisko. Teren jest w całości zurbanizowany i dominuje tu funkcja mieszkaniowo-usługowa. Znaczną część terenu stanowią usługi oświaty z towarzyszącymi im obiektami sportowymi.

Dane dotyczące zanieczyszczeń powietrza pochodzą z opracowań publikowanych w 2016 r. przez WIOŚ w Opolu i odnoszą się do pasywnej stacji pomiarowej zlokalizowanej przy ul. Minorytów, która leży w odległości około 700 m w linii prostej od granicy przedmiotowego terenu. Poziom stężenia dwutlenku siarki (SO_2) wynosił w okresie średniorocznym maksymalnie $6,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając tym samym normy. Średnia roczna wartość stężenia dwutlenku azotu (NO_2) wynosiła w 2015 r. $21,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnym poziomie stężenia $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Pył PM_{10} , czyli pył o średnicy ziaren poniżej $10 \mu\text{m}$ osiągnął w 2015 r. na stacji przy ul. Minorytów poziom $33 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnym rocznym stężeniu $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Ocena jakości powietrza pod względem kryterium zdrowotnego stawia Opole, a więc także obszar prognozy w zakresie parametrów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w klasie A, gdzie poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnych i nie ma potrzeby podejmowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza. Analizując poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM_{10} można zauważyć, że w 2015 roku zostały przekroczone wartości dopuszczalne średniodobowe. Na wysokie poziomy stężeń w 2015 roku niewątpliwie miały wpływ warunki meteorologiczne np. niskie temperatury i bezwietrzne dni, które sprzyjały tworzeniu się smogu a także lokale opalane w sposób tradycyjny tj. indywidualnymi źródłami ciepła (piece). Ten sposób ogrzewania przyczynia się w znaczny sposób do pogorszenia jakości powietrza. Wyniki uzyskiwane w latach wcześniejszych potwierdzają problemy

związane z tym zanieczyszczeniem i utwierdzają w obowiązku wdrażania naprawczych programów ochrony powietrza.

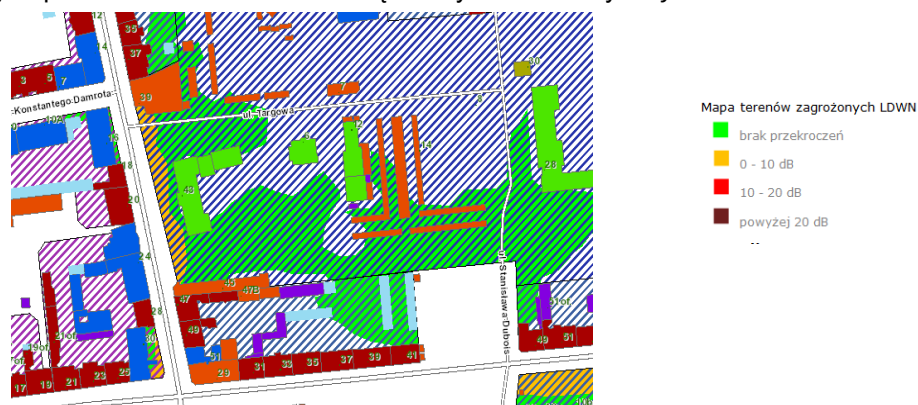
Klimat akustyczny

W rozumieniu Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego dotyczącej oceny i zarządzania poziomem hałasu, definiowany jest, jako niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez działalność człowieka na wolnym powietrzu, w tym hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy. Źródłami hałasu, dla których zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ustalono dopuszczalne wartości w środowisku są:

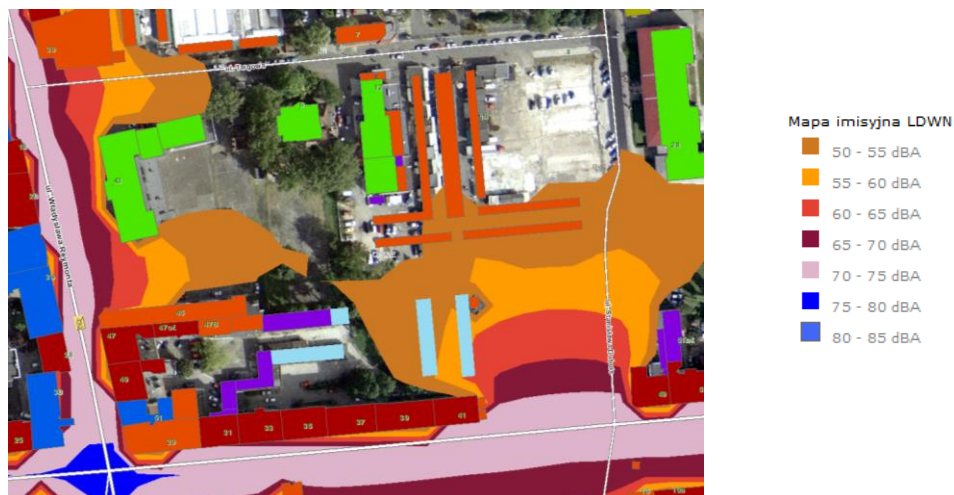
- drogi lub linie kolejowe, linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych,
- instalacje i pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu, w tym przemysł i gospodarka komunalna.

Terenami podlegającymi ochronie akustycznej są obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, rekreacyjno – wypoczynkowe i mieszkaniowo – usługowe.

Na terenie opracowania znajdują się tereny o różnej wrażliwości akustycznej. Pierzeja wzdłuż ulicy 1 Maja i Reymonta to zabudowa mieszkaniowa i usługowa. W centralnej części kwartału znajdują się obiekty targowiska miejskiego. Według mapy terenów zagrożonych LDWN (Ilustracja 4) obszarami zagrożonymi przekroczeniami do 10 dB są tereny wzdłuż ulicy Reymonta.

Ilustracja 4. Obszar objęty projektem planu. Mapa terenów zagrożonych LDWN Źródło: <http://hiram.um.opole.pl/imap>

Ilustracja 5. Obszar objęty projektem planu. Mapa imisyjna LDWN Źródło: <http://hiram.um.opole.pl/imap/>

Mapa emisyjna LDWN zamieszczona na <http://hram.um.opole.pl/imap/>, wskazuje, że na omawianym terenie największa emisja hałasu jest wzdłuż ul. 1 Maja i ul. Reymonta. Do przekroczenia norm hałasu obowiązujących na tym terenie na dzień dzisiejszy dochodzi głównie wzdłuż ulicy Reymonta i w niewielkim stopniu wzdłuż ul. 1 Maja. Stopniowo w głąb kwartału hałas ten ulega zmniejszeniu. Na tej samej zasadzie przedstawia się emisja. Na ulicy Kościuszki i Dubois nie stwierdzono przekroczenia norm hałasu. (Ilustracja 5).

Projekt planu miejscowego ustala na omawianym obszarze tereny strefy śródmiejskiej miast pow. 100 tys. mieszkańców. Dla takich obszarów obowiązywać będą inne dopuszczalne poziomy hałasu (70 dB).

Stan i źródła zanieczyszczenia wód

Na terenie opracowania brak jest wód powierzchniowych.

Monitoring wód podziemnych na terenie Opola prowadzony jest zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej (Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych). W punkcie pomiarowym Opole wody podziemne miały, jakość III klasy, czyli dobry stan chemiczny (wskaźniki w III klasie jakości: żelazo, temperatura, tlen rozpuszczony), w punkcie Opole (Zawada) w III klasie jakości (wskaźniki w granicach stężeń III klasy jakości: mangan), w punkcie Opole Groszowice w V klasie jakości, czyli słaby stan chemiczny (wskaźnik w granicach stężeń III klasy jakości: azotany, azotyny, kadm, wapń, wodorowęglany, temperatura, wskaźniki w granicach stężeń V klasy jakości: potas).

Odpady

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji można stwierdzić, że na terenie objętym projektem planu miejscowego praktycznie nie występuje problem „dzikich” wysypisk śmieci. Wszystkie odpady gospodarcze pochodzące z terenów zagospodarowanych poddane są segregacji i wywożone przez firmę, która ma podpisaną umowę na wywóz zanieczyszczeń z gminą.

Emitowanie pól elektromagnetycznych

Pomiary prowadzone w 2015 r. przez WIOŚ zgodne są z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa opolskiego na lata 2013-2015” i stanowią kontynuację obserwacji zmian poziomów pól elektromagnetycznych zachodzących w środowisku. Pomiary na terenie województwa opolskiego w wyznaczonych punktach wykonano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Najbliżej terenu opracowania punkt pomiaru, to ul. 1 maja. Średnie wartości natężenia PEM w 2015 r. w województwie opolskim, utrzymywały się na niskich poziomach lub znajdowały się poniżej progu czułości sondy pomiarowej i nie przekroczyły wartości dopuszczalnej składowej wynoszącej 7 V/m (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymywania tych poziomów).

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenie projektu planu nie znajdują się zakłady przemysłowe oraz usługi stwarzające zagrożenie ekologiczne czy możliwość wystąpienia poważnych awarii.

2.3. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu

Na analizowanym obszarze nie ma obowiązującego planu miejscowego. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola wskazano przedmiotowy teren, jako wymagający opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku braku planu należy zakładać, iż teren będzie dalej użytkowany w sposób dotychczasowy. Ze względu na obowiązek opracowania planu, wynikający z ustaleń Studium, postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia warunków zabudowy zawiesza się do czasu opracowania planu zgodnie z art. 62 ust. 2.

Analiza zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w przypadku braku realizacji postanowień MPZP (wariant „0”)

Przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego na analizowanym obszarze uzasadnia obowiązek opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustanowiony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola,

Za wariant „0” należy w tym przypadku uznać obecnie występujące uwarunkowania – bez realizacji postanowień zapisanych w projekcie planu.

Podjęcie prac planistycznych ma na celu zapewnienie realizacji celów polityki przestrzennej wynikającej ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola. W treści uchwały wprowadzono wiele zapisów mających na celu chronić środowisko przyrodnicze. Przede wszystkim pozostawiają, na większości terenu, obecny sposób zagospodarowania. Służą temu zapisy planu, które:

- przeznaczają część terenu na powierzchnię biologicznie czynną (od 10 do 25 % - na terenach MW/U, od 30 do 40% - na terenach U, min 30 % na terenach US, 90% na ZP),
- zakazują odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych,
- nakazują stosowanie do celów grzewczych i technologicznych przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- nakazują segregację odpadów.

3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu

Analizowany obszar stanowi kwartał śródmiejskiej zabudowy Opola. Teren jest w całości zurbanizowany i dominuje tu funkcja mieszkaniowo-usługowa. Znaczną część terenu stanowią usługi oświaty z towarzyszącymi im obiektami sportowymi. Istniejącą zabudowę charakteryzują wysokie wartości kulturowe, część obiektów ujętych jest w gminnej ewidencji zabytków. Wewnątrz kwartału, w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, znajdują się obiekty dysharmonijne: gospodarcze, garażowe itp., które wymagają uporządkowania. Obszar charakteryzuje się również sporym udziałem zieleni, z istniejącym drzewostanem, który powinien być w miarę możliwości zachowany.

3.2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwała rada gminy po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (art. 20 z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Z zapisów przywołanej ustawy wynika również to, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy powinno uwzględniać zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju (art. 9 ust. 2). W Koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju muszą być zawarte uwarunkowania, cele i kierunki zrównoważonego rozwoju kraju, w tym m.in. wymagania z zakresu ochrony środowiska. Obecnie obowiązujący dokument KPZK 2030 uwzględnia postanowienia Strategii Europa 2020, w której mowa jest o osiągnięciu rozwoju inteligentnego, zrównoważonego oraz sprzyjającego włączeniu społecznemu. Cel 4 w KPZK 2030 to: „kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Dla tak określonego celu wyznaczono zadania, z których w kontekście przedmiotowego projektu planu miejscowego istotne znaczenia mają:

- integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju, jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych,
- przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej,
- wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Projekt miejscowego planu jest spójny z dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz lokalnym. Jest też zintegrowany z dokumentami strategicznymi w myśl zasady zrównoważonego rozwoju oraz pod kątem ochrony środowiska. Uszczegóławiając cele przedstawione powyżej, uwzględniono stan istniejący badanego obszaru i całego miasta. Dokument w postaci planu miejscowego realizuje m.in. cele na szczeblu lokalnym:

- ograniczenie wpływu funkcjonowania miasta na zmiany klimatu,
- poprawa jakości życia mieszkańców,
- promocja innowacyjnych rozwiązań w zakresie dystrybucji i użytkowania energii i ciepła
- poprawa efektywności energetycznej użytkowanych obiektów,
- osiągnięcie celów określonych w pakiecie energetyczno-klimatycznym do roku 2020.

3.3. Docelowy sposób zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad i standardów zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju.

Dotychczasowe zagospodarowanie terenów przyległych do analizowanego obszaru jest istotne w kontekście kontynuacji zagospodarowania terenu oraz ustalenia wymagań dotyczących zabudowy. Sąsiadujące zagospodarowanie to:

- od północy: zabudowa usługowa, w tym usługi handlu (targowisko),

- od wschodu: usługi oświaty oraz zabudowa mieszkaniowa wzdłuż ulicy Duboisa,
- od południa: tereny usługowo-mieszkaniowe wzdłuż ulicy 1 Maja,
- od zachodu: zabudowa mieszkaniowo-usługowa wzdłuż ulicy W. Reymonta.

Najważniejsze założenia projektowe dotyczą kontynuacji przyjętej myśli urbanistycznej, wyrażonej w archiwalnych planach zagospodarowania przestrzennego oraz dostosowanie się do ustaleń zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola. Teren będzie nadal przeznaczony przede wszystkim na zabudowę usługową i mieszkaniową wielorodzinną oraz zieleni i komunikację.

Wszystkie tereny wyznaczone w niniejszym dokumencie oceniono pod względem wpływu na środowisko, a wyniki tej oceny znajdują się w Tabeli 2. Każde z przeznaczeń oceniono pod względem prawdopodobnego wpływu na środowisko przyjmując, że może ono być pozytywne, obojętne lub negatywne. Przyjęto skalę od 1 do 3 punktów dla oddziaływań pozytywnych, od -1 do -3 dla negatywnych i 0 punktów dla obojętnych uzyskując następującą hierarchię:

- oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3),
- oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2),
- oddziaływanie korzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku (1),
- oddziaływanie obojętne (0),
- oddziaływanie niekorzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku (-1),
- oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2),
- oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3).

W ramach istniejących oraz projektowanych przeznaczeń terenów wprowadzono w zapisach planu szereg ustaleń, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mają na celu porządkowanie istniejącego zagospodarowania. Zapisy planu porządkują, więc między innymi kwestie związane z możliwością zabudowy.

Z Tabeli 2 wynika, że realizacja docelowych ustaleń planu wpłynie korzystnie na środowisko. Przy założeniu, że liczba punktów może wynosić od -36 do 36, suma punktów analizowanego projektu to 18. W projekcie planu, na większości terenów, zostaje utrzymana ta funkcja obecnie obowiązująca.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu przewidziano następujące tereny:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług – MW/U,
- tereny usług – U,
- tereny sportu i rekreacji – US,
- tereny zieleni urządzonej - ZP
- tereny dróg publicznych: ulice dojazdowe – KDD, ciągi pieszo - jezdne – KDX.

Przedmiotowy plan ma dostosować i zaktualizować regulacje dotyczące sposobu zagospodarowania terenów. Przeznaczenia terenów na terenie opracowania są mało zróżnicowane. Większość terenów zachowuje charakter mieszkaniowo - usługowy. Takie rozwiązanie pozwoli kontynuować obecne zagospodarowanie. Wpływ ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego został przedstawiony w Tabeli 2.

Tabela 2 Wpływ ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu na środowisko przyrodnicze

symbol terenu	przeznaczenie terenu	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	suma
1 MW/U	istniejące tereny zabudowy usług – dodanie funkcji mieszkaniowej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 MW/U	istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 MW/U	projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług	-3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
4-5 U	istniejące tereny usług	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 US	istniejący teren sportu i rekreacji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 ZP	projektowane tereny zieleni urządzonej	0	0	0	3	3	3	3	3	3	3	0	0	21
10 KDX	projektowane tereny dróg publicznych – ciąg pieszo - jezdny	-3	0	0	0	-1	-1	-1	0	0	3	0	0	-3
8-9 KDD	istniejąca droga publiczna – ulica lokalna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
suma		-6	0	0	3	2	2	2	3	3	9	0	0	18

Tabela 3 Sposób, w jaki ustalenia projektu planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” oddziałują na środowisko naturalne

symb ol terenu	przeznaczenie terenu	sposób oddziaływania											
		pozytywne/obojętne/negatywne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchnio- we i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
1 MW/U	istniejące tereny zabudowy mieszk. wielorodzinnej oraz usług	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
2MW/ U	projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
3MW/ U	projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług	negatywne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	pozytywne	obojętne	obojętne
		stałe									stałe		
		długoterminowe									długoterminowe		
		bezpośrednie									bezpośrednie		
4-5 U	istniejące tereny usług	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
6 US	istniejący teren sportu i rekreacji	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
7 ZP	projektowane tereny zieleni urządzonej	obojętne	obojętne	obojętne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	obojętne	obojętne
					stałe	stałe	stałe	stałe	stałe	stałe	stałe		
					długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		
					bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		
8-9 KDD	istniejąca droga publiczna – ulica lokalna	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
10 KDX	projektowane tereny drog publicznych – ciąg pieszo - jezdny	negatywne	obojętne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	obojętne	obojętne	pozytywne	obojętne	obojętne
		stałe				stałe	stałe	stałe			stałe		
		długoterminowe				długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe			długoterminowe		
		bezpośrednie				bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie			bezpośrednie		

Źródło: opracowanie własne

3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań

Projekt miejscowego planu zagospodarowania „Śródmieście IVd” w Opolu obejmuje powierzchniowo obszar ok. 3 ha. W większości zaproponowane funkcje i sposoby przeznaczenia terenu są spójne z występującymi na terenie opracowania oraz na terenach sąsiednich. W tabelach 2 i 3 przedstawiono wpływ przeznaczeń terenów na środowisko naturalne. Większość określona jest, jako obojętna, ale występują również oddziaływania negatywne i pozytywne. Warto przeanalizować i ocenić, jak wszystkie ustalenia planu wpływają na poszczególne komponenty środowiska.

Powierzchnia ziemi

Realizacja wszystkich postanowień planu sumarycznie wpłynie na powierzchnię ziemi negatywnie. Powodem są przede wszystkim przyszłe inwestycje na terenie 3MW/U oraz realizacja drogi wewnętrznej KDX. Powierzchnia ziemi ucierpi na tym trwale. Z realizacją tych postanowień wiązą się jednak również oddziaływania chwilowe powodowane przez wykonywanie robót ziemnych podczas budowy. Eksploatacja wybudowanych dróg oraz parkingów przez pojazdy silnikowe może powodować przedostawanie się do powierzchni ziemi metali ciężkich pochodzących ze spalania paliw oraz innych substancji związanych z eksploatacją pojazdów, jak na przykład wyciek olejów silnikowych lub innych płynów. Ze względu na małą ilość dróg oraz ich rodzaj, oddziaływanie na środowisko naturalne będzie niewielkie.

Zasoby naturalne

Na przedmiotowym terenie zasobem naturalnym są wody podziemne, które są chronione zapisami dotyczącymi zasad zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, odprowadzania wód opadowych oraz zagospodarowania odpadów.

Wody powierzchniowe i podziemne

Zapisy w planie dotyczące zabudowy zawierają między innymi nakaz odprowadzania ścieków poprzez rozdzielczą kanalizację sanitarną do istniejącego układu miejskiej kanalizacji ogólnospławnej, co jest korzystne zarówno dla wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Negatywnie na jakość wód mogą oddziaływać budowane lub poszerzane ciągi komunikacyjne: w sposób pośredni – poprzez zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz w sposób bezpośredni – poprzez spływ substancji toksycznych zarówno w trakcie realizacji prac inwestycyjnych, jak i w czasie eksploatacji. Stosowanie się jednak do zapisów planu i przepisów odrębnych, uchroni wody podziemne od negatywnego wpływu.

Klimat lokalny

Wpływ realizacji postanowień projektowanego planu na klimat lokalny można rozpatrywać dwójako: zarówno, jako negatywny, jak i pozytywny. Z jednej strony budowa nowych odcinków dróg lub obiektów mieszkaniowo-usługowych może wiązać się z większą ilością produkowanych spalin, ale z drugiej strony ustanowienie wysokich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych terenach będzie wpływać korzystnie na klimat lokalny. Do poprawy typowo miejskiego klimatu przyczyni się z pewnością ustanowiony w planie teren zieleni urządzonej.

Powietrze atmosferyczne

Budowa nowych dróg, zwiększający się ruch uliczny mogą przyczynić się do wzrostu stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, przede wszystkim pyłu (w tym pyłu zawieszonego wraz z osadzonym na nim benzo(a)pirenem, czy metalami ciężkimi), ale również pochodzących ze spalania paliw dwutlenku siarki, tlenków azotu, czy węglowodorów. Ze względu na to, że poziomy stężenie gazowych zanieczyszczeń powietrza są obecnie na niskim poziomie, a ich tendencja jest spadkowa, nie ma dużego zagrożenia przekroczenia tych poziomów podczas i po realizacji postanowień projektu planu. Zagrożenie takie jest jednak związane z nadmierną emisją pyłu, w tym pyłu zawieszonego PM₁₀, którego poziomy dopuszczalne w chwili uchwalania projektu planu są przekroczone. Osobnym problemem jest zanieczyszczenie powietrza pyłami i spalinami. Biorąc pod uwagę stale rosnącą ilość samochodów, stan powietrza atmosferycznego będzie się pogarszał. Czynnikiem ten jest niezależny od zapisów planu. Na omawianym terenie nie ma jednak dużego zagrożenia ze strony nowych dróg bo został tam zaplanowany jedynie ciąg pieszo – jezdny, który nie stwarza realnego zagrożenia. Jeśli chodzi o zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł grzewczych, to przy zastosowaniu odpowiednich urządzeń oraz odpowiedniego paliwa np. gazu, emisję zanieczyszczeń można zmniejszyć do minimum.

W celu ograniczenia wpływu postępującej urbanizacji, projektanci stosują odpowiednie zapisy w planach miejscowych. Służą do tego duże wymagania, co do procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej na każdym wydzielonym terenie. W celu uniknięcia wycinki drzew, wskazuje się w planie drzewostan do zachowania. Likwiduje się w śródmieściach, w miarę możliwości, tereny produkcyjne lub przekształca się na tereny nieuciążliwych usług. Ponad wszystko, dąży się jednak do tworzenia nowych terenów zielonych. Wszystkie te sposoby na negatywne oddziaływanie na środowisko zostały zastosowane w omawianym planie miejscowym.

Klimat akustyczny

Głównym źródłem hałasu w planach są drogi. W przedmiotowym planie układ drogowy zostaje zachowany. Jedyne, nowe drogi publiczne, to ciąg pieszo - jezdny, który nie generuje podczas użytkowania większych zanieczyszczeń i hałasu. Istniejąca ilość dróg może lokalnie i chwilowo wpłynąć ujemnie na poziom hałasu, w sytuacji, gdy będzie modernizowana. W rozdziale 2.2 wykazano, że największy hałas pochodzi od ulicy 1 Maja i ulicy Reymonta. Aby niwelować uciążliwość związaną z emisją hałasu, projektant ustanawia nowe tereny zieleni urządzonej. W przypadku braku planu, mogłoby dojść do niekontrolowanej zabudowy wolnych terenów a tym samym zbagatelizowanie potrzeby terenów zielonych na tym terenie.

Fauna i flora

Cały teren opracowania to obszar występowania nietoperzy objętych ochroną. Teren występowania tych ssaków obejmuje praktycznie całe śródmieście. Na dzień dzisiejszy nie jest możliwe ustalenie faktycznego miejsca ich pobytu. Natomiast badany obszar jest praktycznie w całości zainwestowany, co nie stwarza zagrożenia ich wyginięcia w trakcie przeprowadzania procesu inwestycyjnego. Największą, istotną zmianą w obecnym zagospodarowaniu będzie możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej z usługami na obecnie utwardzonym placu wykorzystywanym na parking, na terenie 3 MN/U. Zaprojektowane tereny zieleni urządzonej będą miały za zadanie polepszenie klimatu typowego dla śródmieścia. Teren ten będzie pozytywnie

wpływał nie tylko na mieszkańców. Będzie również siedliskiem drobnych zwierząt i roślin. Dzięki tym terenom krajobraz będzie urozmaicony a warunki sanitarne dużo lepsze.

Krajobraz

Teren opracowania to krajobraz śródmiejskiej zabudowy. Plan miejscowy przewiduje kontynuację na tym terenie tego rodzaju zabudowy. Ważne jest wprowadzenie w planie miejscowym pewnych ustaleń i ograniczeń odnośnie parametrów zabudowy, tak by nowe elementy zagospodarowania współgrały z terenami sąsiadującymi. Urozmaiceniem typowego krajobrazu śródmiejskiego będzie teren zieleni urządzonej.

Ludzie

Zapisy planu kontynuują istniejące od lat na tym terenie funkcje. Teren wykorzystywany jest, jako teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej i plan zachowuje ten sposób korzystania z terenu. Plan wprowadza nowy teren zieleni urządzonej, co niewątpliwie wpłynie korzystnie na środowisko naturalne w tym na człowieka.

Zabytki i dobra materialne

Plan miejscowy wskazuje obiekty wpisane do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków, która chroni obiekty cenne kulturowo. Są to budynki mieszkalne przy ulicach 1 Maja i Reymonta i budynek przy ul. Targowej. Zapisy planu miejscowego chronią również historyczny układ urbanistyczny śródmieścia Opola

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W wyniku realizacji ustaleń planu nie istnieje ryzyko wystąpienia poważnej awarii, ponieważ na terenie nie przewiduje się żadnych terenów produkcyjnych a rodzaj usług dopuszczonych w projekcie planu nie będzie stwarzać takiego zagrożenia.

Oddziaływanie według stopnia uciążliwości

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu **nie przewiduje się nowych inwestycji, które wpłynęłyby znacząco niekorzystnie na środowisko przyrodnicze.**

Zgodnie z przyjętą metodą obszar opracowania podzielony został według stopnia oddziaływania na środowisko na tereny, w których:

- I. realizacja ustaleń planu będzie miała korzystniejszy wpływ na środowisko przyrodnicze (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektem planu będzie miał bardziej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe użytkowanie*) – 7 ZP,
- II. realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektowanym planem będzie miał podobny wpływ na środowisko jak dotychczasowe użytkowanie*) – 1-3 MW/U, 4-5 U, 6 US, 8-9 KDD,
- III. realizacja ustaleń planu może mieć mniej korzystny wpływ na stan środowiska przyrodniczego (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektowanym planem będzie miał mniej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe użytkowanie*) – 10 KDX.

Powyższy podział przedstawiony jest na załączniku nr 3 do niniejszego opracowania.

Projektowany sposób użytkowania terenu objętego projektem planu „Śródmieście IVd”, będzie miał bardzo mały wpływ na stan środowiska. Dominująca funkcja na tym terenie to funkcja mieszkaniowo - usługowa. Cały teren jest całkowicie skanalizowany. Odpady odbiera firma, która ma podpisaną umowę z Urzędem Miasta. Źródłem zanieczyszczeń jest odbywający się transport drogowy, który przyczynia się także do pogorszenia klimatu akustycznego. Jest on jednak nieunikniony, ze względu, że jest to teren śródmiejski.

Plan jest środkiem w pewnym stopniu zapobiegającym powstaniu negatywnych skutków dla środowiska, należy jednak pamiętać, że podejmowane przedsięwzięcia służące realizacji inwestycji będą mogły generować chwilowe negatywne oddziaływania, np.: hałas związany z budową nowych czy modernizacją istniejących ciągów komunikacyjnych czy obiektów budowlanych.

Podtrzymanie lub korekta zapisów obecnie obowiązującego planu

Projekt planu wprowadza dwa nowe tereny. Jest to teren 3 MW/U i teren ZP. Projektanci podtrzymują pozostałe funkcje już istniejące, które są kontynuacją obecnego zagospodarowania. Dokonano jedynie pewnych korekt w zapisach planu. Są to ustalenia planu o charakterze pozytywnym, ponieważ służą środowisku naturalnemu i mieszkańcom Opola. Wprowadzenie nowych terenów zieleni urządzonej przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz umożliwi bytowanie drobnych zwierząt. Wprowadzenie natomiast nowego terenu 3 MW/U stanowi kontynuację zabudowy wzdłuż ul 1 Maja i jest zgodne ze sztuką urbanistyczną. Na terenie zieleni mogą mieć siedliska różnorodne gatunki wzbogacające typowo śródmiejskie środowisko.

Uporządkowanie obsługi komunikacji oraz wprowadzenie nowych dróg

Teren opracowania to kwartał śródmiejskiej zabudowy z ukształtowaną wokół niej komunikacją. Jest ona prawie w pełni rozwinięta i nie ma potrzeby i możliwości jej zmiany. Jedynym nowym elementem jest droga wewnętrzna, która będzie pełnić ciągu pieszo-jezdnego, który ma usprawnić komunikację na tym terenie.

3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko powstawała równolegle do projektowanego planu w ścisłej współpracy autorów poszczególnych opracowań, w związku, z czym już na etapie koncepcyjnym ustalenia budzące zastrzeżenia były na bieżąco weryfikowane. Z uwagi na charakter planu, do którego przystąpiono z powodu obowiązku opracowania wynikającego ze studium, można stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie zmieni środowiska. Analizowany plan nie będzie wprowadzał znacznych zmian w przeznaczeniach terenów, a jedynie uwzględni w nich istniejące zagospodarowanie oraz dostosuje i doprecyzuje ustalenia planu do aktualnych wymagań prawnych. Zapisy planu zapewniają również ochronę ewentualnych miejsc występowania chronionych nietoperzy.

Największy wpływ na środowisko może mieć realizacja dróg. Ze względu, że układ komunikacyjny jest w pełni rozwinięty to wpływ na środowisko będzie znikomy.

Przewidywane działania mające na celu ograniczanie lub zapobieganie negatywnym oddziaływaniom poszczególnych założeń projektu planu na środowisko przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Rozwiązania zapobiegające lub ograniczające negatywny wpływ realizacji poszczególnych założeń planu.

Komponent środowiska narażony na oddziaływanie negatywne	Tereny negatywnie oddziałujące na środowisko	Rozwiązania zapobiegające lub ograniczające negatywny wpływ
1	2	3
Powierzchnia ziemi	10 KDX	– szybkie i sprawne przeprowadzenie robót budowlanych, – lokalizacja szpalerów drzew oraz innej zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, – zastosowanie rozwiązań technicznych dla dróg, parkingów umożliwiających odprowadzanie zanieczyszczeń do kanalizacji, – wykorzystywanie mas ziemnych powstałych przy budowie do prac związanych z niwelacją terenu;
Wody powierzchniowe i podziemne	10 KDX	– odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z wykorzystaniem systemów retencyjno-rozsączających, – odprowadzenie ścieków i wód opadowych przez system rozdzielczej kanalizacji sanitarnej, – stosowanie separatorów i odстойników podczyszczających ścieki opadowe i roztopowe, które pochodzą z dróg;
Klimat lokalny	10 KDX	– sadzenie dużej ilości zieleni, w tym drzew; – drzewostan do zachowania
Powietrze atmosferyczne	10 KDX	– stosowanie systemów doprowadzenia energii cieplnej niepowodujących przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza, – częściowe pochłanianie zanieczyszczeń pochodzących z ruchu pojazdów silnikowych przez szpalery drzew zlokalizowane wzdłuż ciągów komunikacyjnych; – drzewostan do zachowania
Klimat akustyczny	10 KDX	– nasadzenia szpalerów drzew, stanowiące naturalne ekrany akustyczne, – stosowanie cichych nawierzchni dróg,
Fauna i flora	10 KDX	– tworzenie terenów zieleni urządzonej, szpalerów drzew, – zakaz przekształcania obecnych terenów zieleni; – drzewostan do zachowania
Krajobraz	10 KDX	– lokalizacja zieleni urządzonej wzdłuż ciągów komunikacyjnych, – zagospodarowanie terenów zgodnie z zasadami zachowania ładu przestrzennego, – zachowanie wysokiego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej, – pielęgnacja terenów zieleni, – drzewostan do zachowania

Źródło: opracowanie własne

Istotnym jest to, że realizacja ustaleń planu będzie oddziaływać pozytywnie również na tereny znajdujące się poza granicami opracowania. Poza tym na etapie tworzenia planu ustala się sposób zagospodarowania poszczególnych terenów nie określając jednak ram czasowych dla realizacji tych zamierzeń. Plan nie jest także dokumentem, który określa w sposób szczegółowy sposób ich realizacji – rozwiązań technicznych czy organizacyjnych związanych z budową. Do tego służą decyzje administracyjne poprzedzające rozpoczęcie inwestycji. Stosowanie się do ustaleń planu, który został sporządzony w zgodzie z dokumentami odrębnymi, m.in. takimi jak Prawo Wodne czy Prawo Ochrony Środowiska jest wystarczającym „środkiem” zapobiegawczym, który uchroni teren przed ewentualnymi negatywnymi trendami, jakie mogą się pojawić, a których prognoza nie jest do końca w stanie przewidzieć.

W poprzednich rozdziałach została przeprowadzona analiza stanu istniejącego środowiska przyrodniczego, zmian, jakie wprowadza projekt planu miejscowego oraz jak postanowienia planu mogą oddziaływać na środowisko tej części Opola.

4. ŁAGODZENIE I ADAPTACJA ZAPISÓW PLANU DO ZMIAN KLIMATU

Konieczność uwzględniania łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko spowodowana jest obserwowanymi w ostatnich dziesięcioleciach skutkami zmian klimatu, polegającymi m. in. na wzroście temperatury oraz zwiększeniu częstotliwości i skali ekstremalnych zjawisk pogodowych. W naszym regionie najbardziej wrażliwe na zmiany klimatu są: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo, obszary zurbanizowane i transport. Zmiany klimatu należy postrzegać, jako potencjalne ryzyko, które powinno być brane pod uwagę przy projektowaniu i redagowaniu zapisów planu miejscowego.

4.1. Łagodzenie zmian klimatu

Przez łagodzenie zmian klimatu należy rozumieć taki sposób planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, który nie przyczynia się do pogłębiania zmian klimatu. Badając czy projekt planu miejscowego nie będzie przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu uwzględniono w projekcie planu miejscowego następujące elementy:

- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez m.in. sposób ogrzewania,
- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez działania towarzyszące np. wytwarzanie odpadów, gospodarka odpadami,
- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez transport towarzyszący (transport materiałów na etapie budowy i eksploatacji np. transport towarów, odpadów, podróże osób),
- działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych, np. zalesianie, zmiana sposobu użytkowania terenu, ochrona terenów zielonych,
- działania skutkujące zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych np. nowoczesne technologie, korzystanie z odnawialnych źródeł energii, wykorzystanie materiałów budowlanych pochodzących z recyklingu,
- pośrednie emisje gazów cieplarnianych związane z zapotrzebowaniem na energię, np. związane ze stosowaną technologią na potrzeby ogrzewania czy chłodzenia, oświetlenie, zastosowanie naturalnej izolacji, okien na południe, pasywnej wentylacji czy żarówek energooszczędnych

4.2. Adaptacja do zmian klimatu

Przez adaptację do zmian klimatu należy rozumieć taki sposób planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, aby było ono optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowało zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu. Tworząc plan miejscowy rozważa się czy ewentualne inwestycje na danym terenie, realizowane zgodnie z zapisami planu, respektować będą klęski żywiołowe, związane ze zmianami klimatu takie jak:

- powodzie – poprzez np. lokalizację, konstrukcję, możliwość awaryjnego zasilania w energię i wodę,
- pożary – poprzez konstrukcję, zagospodarowanie terenu, systemy awaryjne, ognioodporne materiały budowlane, drogi ewakuacyjne,
- fale upałów – poprzez konstrukcję, zagospodarowanie terenu – zacienianie, klimatyzację, ochronę przeciwpożarową, retencję wody, minimalizowanie zjawiska miejskich wysp ciepła,
- susze – poprzez np. systemy oszczędzania wody, gromadzenie wód opadowych, ochronę przeciwpożarową, zachowanie ciągłości siedlisk, instalacje oczyszczania ścieków umożliwiającą odzysk wody, zamknięty obieg wody technologicznej,
- nawałne deszcze i burze - poprzez konstrukcję, odprowadzanie wody, wpływ na retencję wody, izolację terenu, zagospodarowanie terenu (zalesianie, tereny zielone), awaryjne zasilanie, ochronę przed podtopieniami (lokalizacja) piorunochrony, ryzyko wycieku zanieczyszczeń, zasuwy burzowe, właściwe odwodnienie terenu, drogi ewakuacyjne,
- silne wiatry – poprzez np. konstrukcję, ryzyko przewrócenia obiektów w sąsiedztwie np. drzew, awaryjne zasilanie w energię, wodę, sieć teleinformatyczną, służby kryzysowe,
- katastrofalne opady śniegu - poprzez np. konstrukcję, jej stabilność i wytrzymałość, awaryjne zasilanie, eksploatację np. usuwanie śniegu,
- fale mrozu – poprzez konstrukcję, awaryjne zasilanie – energia, woda, materiały budowlane odporne na niskie temperatury, wodociągi, drogi.

Wszystkie aspekty i problemy wyżej wymienione były szczegółowo analizowane przez projektanta planu miejscowego. Zostały one uwzględnione w zapisach projektu planu. Ponadto projekt planu miejscowego uwzględnia Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może narzucać rozwiązań technologicznych. Pozwala jednak uniknąć kosztów wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu oraz ograniczyć gospodarcze i społeczne ryzyko z tymi zmianami związane.

5. ZAKOŃCZENIE

5.1. Wnioski

Przedmiotowy projektu planu będzie miał na celu zachowanie ustaleń i kierunków zagospodarowania przestrzennego, określonych w obowiązującym studium, związanych m.in. z obowiązkiem sporządzenia planu miejscowego dla tego terenu. Dotychczasowe zagospodarowanie terenów przyległych do analizowanego obszaru, istotne w kontekście kontynuacji zagospodarowania terenu oraz ustalenia wymagań dotyczących zabudowy na obszarze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewidują:

- lokalizacji usług z zakresu obsługi komunikacji,
- lokalizacji handlu hurtowego,
- lokalizacji hipermarketów i sklepów dyskontowych w formie hal,
- lokalizacji funkcji przemysłowych baz i składów,
- lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko,

- lokalizacji zabudowy wyższej niż 25 m.,
- rozbudowy i lokalizacji wolnostojących garaży jednokondygnacyjnych i budynków gospodarczych.

5.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227). Prognozę sporządza się w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 ustawy OOŚ oraz uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska a także z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Prognoza zawiera informacje o: zakresie i głównych celach projektowanego planu miejscowego (rozdział 1.2), metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (rozdział 1.3), możliwości oddziaływania realizacji postanowień projektowanego dokumentu na państwa sąsiednie (rozdział 1.5). Prognoza zawiera również propozycje metod monitorowania skutków realizacji postanowień projektowanego planu (rozdział 1.4). W ramach sporządzenia prognozy przeprowadzono ogólną charakterystykę obszaru (rozdział 2.1) i oceniono istniejący stan środowiska (rozdział 2.2), przeanalizowano również wpływ na środowisko braku realizacji postanowień planu (rozdział 2.3), wymieniono najważniejsze problemy środowiska występujące na obszarze opracowania (rozdział 3.1), cele ochrony środowiska ustanowione na różnych szczeblach (rozdział 3.2), a także przeanalizowano docelowy sposób zagospodarowania przestrzennego obszaru (rozdział 3.3). Dokonano analizy i oceny potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko (rozdział 3.4). W dokumencie zaproponowano również rozwiązania, które pomogą zmniejszyć negatywne oddziaływanie postanowień projektu planu na poszczególne elementy środowiska naturalnego (rozdział 3.5), a także wymieniono trudności, jakie pojawiły się podczas sporządzania prognozy (rozdział 5.3). W rozdziale 4 poruszono zagadnienie związane z wpływem planu miejscowego na łagodzenie zmian klimatu a także adaptacją do zmian klimatu.

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVd” w Opolu. Obszar zajmujący powierzchnię ok. 3 ha usytuowany jest w śródmieściu Opola.

Analizowany teren położony jest na obszarze, dla którego podjęto już Uchwałę nr LIV/601/05 Rady Miasta Opola z dnia 17 listopada 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IV” w Opolu. Plan nie został jednak do tej pory uchwalony. Ze względu na złożone uwagi oraz liczne konflikty społeczne wyrażone podczas wyłożenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IV” w Opolu do publicznego wglądu, zdecydowano o podziale obszaru na mniejsze fragmenty opracowań. Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń planu. W prognozie oceniono oddziaływanie każdego przeznaczenia terenu na poszczególne elementy środowiska: powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, faunę

i florę, formy chronione, krajobraz, ludzi, zabytki i dobra materialne oraz powiązania zewnętrzne. W zależności od rodzaju oddziaływania (pozytywne, czy negatywne) i jego intensywności zastosowano skalę od -3 do 3, w której 0 oznaczało oddziaływanie obojętne lub brak oddziaływania. Następnie oceniono, czy wpływ jest bezpośredni czy pośredni, krótkoterminowy, średnioterminowy, czy długoterminowy, stały czy chwilowy. Zanim jednak przystąpiono do oceny przeanalizowano potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu. Analiza wykazała, że przedmiotowy teren został wskazany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, jako obszar rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², dla którego istnieje obowiązek opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Kolejnym etapem prognozy było przeanalizowanie dokumentów ustanowionych na wyższym szczeblu pod kątem zgodności projektu planu z umieszczonymi tam zapisami z zakresu ochrony środowiska.

Realizacja poszczególnych postanowień projektu planu będzie w różny sposób wpływać na poszczególne elementy środowiska naturalnego. Jednak w ogólnym podsumowaniu realizacja wszystkich postanowień planu będzie dla środowiska korzystna. Najkorzystniejszym zabiegiem na obszarze projektu planu będzie zaprojektowanie terenów zieleni urządzonej, wskazanie drzewostanu do zachowania oraz ustanowienie wskaźników powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych terenach. Najbardziej negatywny wpływ na środowisko będą miały działania inwestycyjne na terenie 3 MW/U oraz realizacji ciągów komunikacyjnych.

Ze względu na długoterminowy charakter realizacji postanowień planu miejscowego po jego uchwaleniu, oddziaływania działań na środowisko w większości przypadków również mają charakter długoterminowy i stały.

5.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono braków odnośnie literatury czy materiałów kartograficznych, istotnym problemem jest jednak poziom szczegółowości, na jakim są one opracowane. Większość materiałów, z których korzystano zostało docelowo sporządzonych dla całego miasta – stąd pojawiają się trudności w odniesieniu do badanego terenu.

5.4. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

- [1] Kondracki J., 2000, Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
- [2] Atmoterm 2012 Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Opola na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 (2012),
- [3] Kowalczyk R., 2004, Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola”, Opole,
- [4] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, przyjęte uchwałą nr LIV/602/05 Rady Miasta Opola z dnia 17 listopada 2005 r.,
- [5] Atmoterm 2010 Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta Opola,
- [6] Atmoterm 2013 Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola na lata 2013-2018 z perspektywą na lata 2019-2020,

- [7] Ecosystem Projekt 2012 Inwentaryzacja przyrodnicza Opole 2011-2012,
- [8] WIOŚ Opole 2015 Badania PEM w 2015,
- [9] WIOŚ Opole 2015 Ocena wód powierzchniowych za 2014 rok w województwie opolskim,
- [10] WIOŚ Opole 2016 Wyniki pomiarów jakości powietrza w 2015 roku,
- [11] WIOŚ Opole 2016 Ocena jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2015.
- [12] MŚ 2013 Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.